

[Christmas Møller.]

1929—30 — Handelsbalance og dermed Betalingsbalance —, har været nogenlunde tilfredsstillende. Det Prisfald, som ude fra Verden satte ind over Landets Grænser, ramte naturligvis ogsaa med meget stor Styrke os. Allerede i forrige Rigsdagssamling pegede jeg herpaa og paa, hvorledes de økonomiske Forhold herhjemme formede sig paa den Maade, at paa alle Omraader, hvor dette Land skulde have sine Indtægter, var Priserne faldet meget stærkt, saaledes paa Landbrugsprodukter og ogsaa i høj Grad paa visse Industriprodukter, men paa en Række af de Omraader, hvor vi har vore Udgifter, laa Prisniveauet fortsat meget højt. Ser vi f. Eks. paa Bevægelserne i Leveomkostningerne fra Juli 1914 til April 1931 og ser, hvorledes Tallene paa det Budget paa 2000 Kr., som man ofte regner med, fremkommer, viser det sig, at i Juli 1914 var Fødevarerudgiften 835 Kr., men i April 1931 er den 1031 Kr., altsaa smaa 200 Kr. større, det vil sige en Stigning paa kun 25 pCt. For Klæder, Fodtøj og Vask er Stigningen fra 225 til 363; paa Boligen er Stigningen fra 248 til 504, altsaa en Forhøjelse med 100 pCt.; paa Brændsel og Belysning er Stigningen fra 81 til 141; paa Skatter og Kontingenter er den fra 203 til 429, altsaa en Forøgelse af betydeligt over 100 pCt. Og andre Udgifter er steget fra 408 til 678; medens den samlede Udgiftsstigning paa et Aarsbudget paa 2000 Kr. er ca. 50 pCt., er den væsentligste og største Stigning for den Gruppe, der hedder Skatter, Kontingenter o. l., nemlig paa ikke saa lidt over 100 pCt., og klart er det efter vor Opfattelse, at et saadant Forhold maa man tage med i Betragtning, saaledes at den økonomiske Politik, der fra Statsmagtens og det offentliges Side skal føres, i første Række maa sætte ind paa de Omraader, hvor Staten og det offentlige kan gøre det, og søge at sætte disse Udgifter ned.

Jeg kommer senere i min Tale til Spørgsmaalet om de økonomiske Forhold for Staten, men ogsaa paa dette Omraade skal jeg her kun indskyde den Bemærkning, at disse i den Forstand er tilfredsstillende, at Statsregnskabet for 1930—31, Budgettet for indeværende Aar, og for 1932—33 jo viser Overskud.

Allerede for Aar siden pegede vi fra konservativ Side paa, at den økonomiske Politik, der maatte føres i dette Land, for det første maatte tage et afgørende Hensyn til Landbrugets Interesser, og derfor maatte den Skattepolitik, man førte, være en, der i særlig Grad lettede den faste Ejendomsskat.

Videre pegede vi paa, at den Handelspolitik, som efter vor Opfattelse maatte føres, ogsaa maatte tage Hensyn til Landbrugets Stilling og søge i videst mulig Udstrækning at lette Afsætningen af danske Landbrugsprodukter. Om dette Spørgsmaal sagde en foregaaende Taler, at det Forslag, det konservative Folkeparti havde stillet, viste jo ikke særlig meget, og at han ikke kunde se, at det Forslag om handelspolitiske Foranstaltninger overhovedet gav Udtryk for noget som helst, han mente kun, at det var en Slags Ændring i Forretningsordenen, og hvis det ikke var andet end det, vilde det ikke være saa forfærdelig vanskeligt for det ærede Medlem Hr. Madsen-Mygdal at gaa med dertil (Afbrydelse af *Madsen-Mygdal*). Ja, det sagde det ærede Medlem ikke en Gang, men det viser, at det ærede Medlems Opfattelsesevne maa have svigtet ham. Det Forslag, det konservative Folkeparti har stillet om hele vor Handelspolitik, er nogenlunde enslydende med det Forslag, vi stillede allerede i 1926. Vi gav Udtryk for, at den økonomiske Politik i Verden mere og mere formede sig saaledes, at kun de Lande, man selv gav betydelig Handel og Omsætning, vilde give os betydelig Handel og Omsætning. Vi gav den Gang Udtryk for og har gennem de Aar, som er gaaet siden, Gang paa Gang givet Udtryk for det samme. Vi har f. Eks. nævnt, at naar i 1930 Danmarks Samhandel med Udlandet med runde Tal formede sig paa den Maade, at vi solgte til Udlandet for 1 500 Mill. Kr. Varer og købte i Udlandet for 1 600 Mill. Kr. Varer, og at af de 1 500 Millioner var de 300 Mill. Kr. Industriprodukter og 1 200 Mill. Kr. Landbrugsprodukter, var det klart og tydeligt, at der i Danmarks Økonomi maatte tages afgørende Hensyn til Afsætningen af danske Landbrugsprodukter.

Saa var det ligeledes klart og tydeligt, at naar af disse 1 200 Mill. Kr. de 900 Mill. Kr. kom fra England, maatte Danmarks Økonomi tage et afgørende Hensyn hertil. Og hvis ærede Medlemmer vil studere de økonomiske Forhold, saaledes som de har forment sig for Danmark fra 1913 til 1931, vil se paa Samhandeltallene mellem Danmark og Tyskland og mellem Danmark og England i 1913 og i 1931, vil de se, at i 1913 indførte vi fra Tyskland for 328 Mill. Kr. Varer, vi indførte fra Tyskland for nogenlunde det dobbelte i 1930. Vi udførte til Tyskland for 178 Mill. Kr. Varer i 1913, vi udførte til Tyskland i 1930 for 263 Mill. Kr. Varer. Og selv om jeg selvfølgelig ikke har de endelige Tal for 1931 eller blot nogen Op-